

Elfogadták a RAW hazai bevezetésének első lépéseit

Néhány éve a holland–magyar közlekedési miniszteri találkozón arról született megállapodás, hogy Magyarország átveszi és alkalmazza a holland RAW (Rationalisatie Automatisering Wegenbouw) szerződéskötési és költségvetési rendszert. Ott az állami és az önkormányzati költségvetésből származó útügyi megrendelések nyolcvan százalékában ezt a rendszert alkalmazzák. A magyarországi bevezetése előrelépést jelenthet az útügyi beruházások eurokonform lebonyolításában. A rendszer magyar neve: Útépítési szerződések egységes műszaki feltételei (USZEF) lett.

A RAW-rendszer tulajdonképpen egy szerződési standard, ami a szerződéskötés valamennyi fázisában alkalmas a szerződések szabványos formátumú elkészítésének a támogatására. A tervezéskor tehát a műszaki tartalom szabványos rögzítésére, a tenderkiírások esetén a műszaki követelmények megadására, a megrendelő és a vállalkozó teljes körű kiszolgálására, valamint a megkötött szerződések alapján a munka lebonyolítására.

A holland útügyi társaság, a CROW – mint jogtulajdonos – gondoskodik a tartalom fejlesztéséről. A felhasználásra a CROW ad engedélyt, gondoskodik az oktatásról és a piaci tapasztalatok feldolgozásáról. A szolgáltatásokat magánvállalkozások, jellemzően informatikai-üzleti tanácsadók végzik. A korszerűsítést a piaci szereplőktől befolyt díjak teszik lehetővé, a tanácsadók évente licenccdíjat, a megrendelők pedig a projektek összegével arányos hozzájárulást fizetnek Hollandiában.

A magyar változat

Az első, konkrétumokat is rögzítő megbeszélésre tavaly márciusban került sor. Azt követően az április végi közgyűlés határozott a munka elvégzéséről, megállapította a fő irányokat, a pénzügyi forrászükségleteket. A közgyűléssel egyidejűleg a holland tulajdonossal a licenc magyarországi felhasználásra megkötötték a szerződés.

A múlt nyáron a támogatók megteremtették a finanszírozási feltételeket, és megalakították az Irányító Tanácsot (IT). A MAÚT-nál elkészült

Akik a szerződést megkötötték: Tombor Sándor MAÚT-elnök és Iman W. Koster, a holland CROW igazgatója

a projekt terve, tanulmányozva azt is, hogy a magyar szabályozási elemek miként illeszthetők bele a rendszerbe. Ehhez számos szempontot kellett figyelembe venni, és megoldást találni olyan kérdésekre, mint például a szerzői jog fontos elemei, a kidolgozás minőségbiztosítási rendszere, a dokumentálás, illetve az elektronikus feldolgozás módszere.

A szerzői jogokkal kapcsolatban a MAÚT jogainak védelme és az idegen jogok megsértésétől való tartózkodás voltak a legfontosabb szempontok. Ezért a rendszer magyar változata alapvetően a MAÚT műszaki előírásaira támaszkodik. Más anyagok, kiemelten a magyar szabványok hivatkozásokkal kerültek be a hazai változatba.

A munka eredményei

Az Útépítési Szerződések Egységes Műszaki Feltételei (USZEF) kéziratát a közelmúltban sikerült lezárni. A dokumentáció részletesen ismerteti a felhasznált műszaki előírások és szabályozások érvényességét, státusát. A munka eredményeiként szállított anyagok szerződési útmutatóként felhasználhatók.

A nyomtatott anyag teljes terjedelme 635 oldal, és az útépítéshez szorosan hozzátartozó munkák szerződéskötéséhez szükséges legfontosabb szabályokat tartalmazza. Az alapkötet felépítése megfelel a holland RAW-kötet rendszerének. Első része a szerződések általános feltételeit tartalmazza, felhasználva a holland RAW-kötet előírásait, a Hollandiában érvényben levő, az építési munkákra vonatkozó egységes feltételeket, valamint a magyar szerződési gyakorlat egyes elemeit.

A kötet második része – a holland kötet felépítésének megfelelően – a vizsgálatokat tartalmazza. Ha van a vizsgálatra magyar szabvány, akkor nincs leírás, csak a szabványra való hivatkozás. Ha a vizsgálat elvégzésére érvényes magyar útügyi műszaki előírás van, akkor – a műszaki előírásra való hivatkozás mellett – a vizsgálat elvégzésének a legfontosabb szabályait is tartalmazza az útmutató. A vizsgálati leírások és a szabványhivatkozások formája a holland eredeti mintájára készült. A vizsgálatokra a munkanemi fejezetekben a zárójeltek közé helyezett vizsgálatisminták utalnak.

A munkanemek összetételének meghatározásakor a magyar kötet kidolgozói arra törekedtek, hogy az út minden olyan lényeges eleme szerepeljen az alapkötetben, amely benne van a hollandban is. Az eredeti teljes tartalmát nem tudták átvenni, a magyar változat nem tartalmazza például a közművek,

csővezetékek és kábelek, valamint a híd- és szerkezetépítés szerződési műszaki feltételeit. Más munkanemek viszont azért nem kaptak helyet a kötetben, mert nálunk vagy nem ismert a technológia, vagy nincs jelentősége az adott munkanemnek.

A munkanemi fejezeteket kétjegyű (például: 28: Burkolatalapok), az alfejezeteket háromjegyű (például: 31.1 Aszfaltburkolatok) szám jelzi. Az alfejezetek szerkezete mindig azonos, ezt a negyedik szám jelöli:

- xx.x1 Meghatározások
- xx.x2 Követelmények és előírások
- xx.x3 Információs szolgáltatás
- xx.x4 Kockázatok és garanciák
- xx.x5 Egyéb kötelezettségek
- xx.x6 Építőanyagok
- xx.x7 Mérés és elszámolás

A fejezetek a magyar útügyi előírások részleteit és a holland előírások elemeit tartalmazzák. A magyar útügyi műszaki előírásokból az építési szerző-

désekhez feltétlenül szükséges szövegrészeket vették át, jobbára mellőzve a tervezésre vonatkozó részleteket. Az érvényben levő műszaki előírásokat használták fel, de gyakran előfordul az is, hogy az ezekben szereplő hivatkozások visszavont szabványokra vonatkoznak.

Az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság, az Állami Közúti és Műszaki Információs Kht. (2002) és a Nemzeti Autópálya Rt. (2005) engedélyével a szerkesztők a kötethez csatolták az előbbieket által rendszeresített tételjegyzéknek az alapkötet fejezetei szerint

rendezett változatát. A július közepétől beszerezhető kötetet a hivatkozott jogszabályok, szabványok és útiügyi műszaki előírások jegyzéke egészíti ki.

Továbbfejlesztési irányok

1. A munka eredményeként a Magyar Útiügyi Társaság szabályozási dokumentumai új elemmel bővülnek. Az új elem a műszaki szabályozásnak szinte minden területével kapcsolatban áll. A szerződések standard feltételeinek bevezetése a két szabályozási terület, a műszaki és a szerződési előírások összhangjának megteremtését igényli.

2. A rendszer tartalma több irányban is fejleszthető. A munkanemi fejezetek köre bővíthető, illetve az elkészült fejezetek tartalma is pontosítható, továbbfejleszthető.

3. Fokozatosan át lehet venni a holland rendszer további elemeit. Ennek az a feltétele, hogy az érdekeltek együttműködéséhez kialakuljanak a szervezeti keretek. Meg kell teremteni a piaci visszajelzések fogadásának, dokumentálásának, a változási igények elbírálásának szervezeti hátterét. A szolgáltatási-üzleti modell kialakítására a holland minta alkalmasnak látszik.

4. A folyamatos, üzleti alapokra helyezett szolgáltatás megköveteli a szerződési útmutatók állandó fejlesztését és aktualizálását. Elsősorban a MAÚT előírásainak változásait, de más szabályozási elemeket is rendszeresen át kell vezetni, illetve rendszeres időközönként új kiadással kell jelentkezni. (Hollandiában két évente végeznek tartalmi felülvizsgálatot, új kiadások pedig öt évente készülnek.)

5. A holland szervezeti és szolgáltatási rendszer korántsem korlátozódik az útépitésre, az kiterjed a közlekedés, az infrastruktúra és a közterületekkel kapcsolatos más szerződésekre is. A rendszer építésekor gondolni lehet arra is, hogy a megszerzett tudás, a szolgáltatások közben nyert tapasztalatok más területen is hasznosíthatók.

Az alapkötet tartalma és terjedelme

Előszó	1
Bevezetés	1
Tartalom	1
01 Általános feltételek	23
02 Vizsgálatok	52
11 Bontási munkák	18
22 Földmunkák	38
23 Vízvezetés	14
28 Burkolatalapok	80
30 Útburkolatok I.	34
31 Útburkolatok II.	172
32 Forgalmi jelzések	15
33 Közúti visszatartó rendszerek	12
36 Közúti zajárnyékoló falak	30
38 Vasúti átjárók	14
61 Általános munkák	10
62 Építési forgalomszabályozás	11
J1 Tételjegyzék	83
J2 A hivatkozott és felhasznált szabványok, előírások jegyzéke	18
J3 Ábra- és táblázatjegyzék	8